

FOTO: MARCELA ZAHORSKÁ

INFORMACE

www.horasvatekateriny.cz

www.osek.cz/pruvodce/czech/pamatky.htm

<http://kolo.wz.cz> – průvodce po cyklotrasách v Krušných horách

www.ceskehory.cz/krusnehory – průvodce po Krušnohoří

ZAJÍMAVOSTI V OKOLÍ

● **Fláje** (20 km severovýchodně od Hory sv. Kateřiny): Jde o zaniklou rozbořenou obec, která byla zatopena v letech 1958 až 1960. Název dnes platí hlavně pro přehradu a vodní nádrž o rozloze 152 hektarů, sloužící jako zásobárna pitné vody. Policie nemilosrdně pokutuje každého, kdo by tu chtěl i jen rozdělávat oheň. Samotná přehrada je technickým unikátem. Jde o speciální a v Česku ojedinělou dutou hráz. Na Flájích začíná stezka kolem historického plavebního kanálu Fláje-Clausnitz, nejstaršího v Čechách. Byl vystavěn v letech 1624 – 1629. Nedaleko přehrady lze spatřit i zbytky starých Flájí, v bezprostřední blízkosti nádrže je dodnes zachovaná kamenná podezdívka kostela sv. Jana Křtitele, přemístěného v šedesátých letech minulého století do Českého Jiřetína, který leží také na auto-

● **Osek** (20 km jihovýchodně od Hory sv. Kateřiny) Na autookruhu leží i jedno z nejkrásnějších měst v Podkrušnohoří vůbec – Osek. Dominantou nevelkého města s několika barokními a secesními domy je hlavně ohromný cisterciácký klášter, do kterého němečtí mniši po letech vracejí život. Nejceněnějšími součástmi kláštera je kapitulní síň s románským pultíkem pro předčítání. Kapitulní síň byla k původně románskému klášteru založenému roku 1196 připojena v roce 1240 a v letech 1300 – 1340 pak konvent s křížovou chodbou. Vše představuje stavební památku vysoké historické hodnoty, jedny z nejstarších dochovaných gotických prostor v naší zemi. Dnešní podoby nabyl klášter za barokní přestavby, kterou v letech 1712 – 1718 provedl litoměřický stavitel Octaviano Broggio. Před východním průčelím kláštera byla zřízena tříúrovňová terasovitá zahrada, rozdělená na část užitkovou a park. Ten byl doplněn bazény s chrličy, fontánami s mytologickými ženskými postavami a vázami s reliéfy. Tekoucí i stojatá voda, sochy, malá

FOTO: WWW.OBECNIURAD.NET/SOURCE

okruhu. Jde o mimořádně architektonicky zajímavou dřevěnou stavbu. Původně se asi jednalo o evangelický kostelík, jehož restaurování bylo dokončeno až v roce 1995.

architektura a hodnotné okrasné dřeviny vytvořily pozoruhodný krajinný celek doplňující monumentální stavbu kláštera. I zahrada je po letech chátrání pomalu opravována.

→ známý hledač pokladů Helmut Gaensel, v okolí, hlavně na německé straně, hledal muž jménem Heine Peter Haustein, kope tu ve spolupráci s obcí Američan Graem Smith. Nikdo zatím komnatu nenašel, i když v posledních letech se spíše ozývají názory, že někde u Hory svaté Kateřiny nemusí být ani tak onen zářivý klenot, jako spíše nějaké důležité dokumenty. Kdo ví... Čas od času média tajemství přizívají a přinesou svědectví pamětníka, čas od času se objeví zaručené zprávy lidí žijících kdesi v jižní Americe.

Každopádně z tajemné Mikulášské štolý, o níž měli a tu a tam ještě mají hledači největší zájem, má být za čas hornické muzeum. A ta komnata? Zatím ji nenašli ani hledači na Litvě ani v Durynsku ani ve Štěchovicích, tedy na místech, kde se také pátrá. Naděje, že by mohla být v Krušných horách, žije a s ní desetiprocentní odměna z miliardové ceny nálezů pro toho, kdo by ji našel.

Budete-li se chtít podívat na ona tajemná místa, kde by snad poklad mohl být, můžete. Nepřístupnou štolu najdete v areálu malého lyžařského střediska, nedaleko turistické příhraniční stezky a restaurace U Vleku, v části obce, které se kdysi říkalo Im Gmund, tedy V Dole.

Dole V Dole

Město Hora svaté Kateřiny se totiž skládá ze dvou jakoby samostatných částí – dolní a horní. Je to dáno přírodními podmínkami, kdy jádro sídla zaujímá severozápadní cíp dlouhého úzkého hřbetu, který vybíhá z Liščího vrcholu. Urbanisticky samostatná část pod zhruba sedm set metrů vysokým kopcem se rozvinula při potoku Svidnice. A obě části obce se výrazně liší. „Dole V Dole“ naleznete malebné roubenky chalupářů svítící novými nátěry. Na vršku jsou staré a otlučené zděné městské domy. Nahoře vyrůstají nové rodinné domky, dole se hlavně opravuje. Z prostého důvodu: dvanáctého srpna 2002 se ji-

nak klidný potok Svidnice rozvodnil. Po týdeních deštích, kdy už horské louky nestačily sáť, se potok spodní částí obce prohnal tak, že rval silnici i břehy a půlil domy. Dnes je opět spoután v nových březích kameny umístěnými v ocelových sítích. Síla nedávné povodně je však stále znát.

Tajemná Kateřina?

Hoře svaté Kateřiny se vždy neříkalo jako dnes. Z minulosti jsou známy i názvy Katharinaberg, Katharina-Berg nebo Katterberg. Podle staré pověsti byla za pojmenováním služka zdejší vrchnosti, která prý měla při sekání trávy narazit na stříbro, jmenovala se prý Kateřina. Název však bývá

Ručně malovaný znak na obecním úřadu

vysvětlován i prozaičtěji. Jakýsi Hans Georg prý se svými lidmi nalezl poblíž dnešního saského města Johann-Georgenstadt rudu a založil horní město, které pojmenoval po sobě. Když objevil další naleziště, dal kolem něj vznikajícímu sídlu název po své první sestře Anně (dnešní saský Annaberg), obdobně vznikl i Marienberg. I na nejmladší Katharinu pak došlo, když objevil rudu na dnešním českém území. Kdo ví...

Každopádně dějiny Hory svaté Kateřiny jsou s těžbou rud úzce spjaty. Již v předhusitské době tu prý byly nepojmenované doly. Rozhodujícím mezníkem pro těžbu byl pak rok 1473, kdy panství koupil Lorenz Glatz z Altenhorfu, bohatý měšťan z podhorské